

GYVENTOJŲ PAJAMOS IR GYVENIMO SĄLYGOS

Pateikiama gyventojų pajamų ir gyvenimo sąlygų statistinio tyrimo informacija. 2016 m. tyrime apklausta 4 808 atsitiktinai, naudojantis Lietuvos Respublikos Gyventojų registro duomenų baze, atrinkti namų ūkiai. Papildomai panaudoti Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys. Statistiniame tyrime renkami duomenys apie praėjusių kalendorinių metų pajamas, kiti statistiniai rodikliai – apklausos laikotarpio.

Namų ūkis – atskirai gyvenantis vienas asmuo arba grupė viename būste gyvenančių asmenų, kurie dalijasi išlaidas ir bendrai apsirūpina gyventi būtinomis priemonėmis.

Bendrosios namų ūkio pajamos – visos namų ūkio narių asmeninės pajamos iš samdomo ar savarankiško darbo, pajamos iš nekilnojamojo turto arba žemės nuomos, socialinės išmokos senatvėje, netekus maitintojo, ligos, negalios, nedarbo atveju, stipendijos, piniginės išmokos šeimai, vaikams, su socialine atskirtimi susijusios išmokos, būsto pašalpos, reguliarūs piniginiai pervedimai iš kitų namų ūkių, palūkanos, dividendai.

Disponuojamosios namų ūkio pajamos – bendrosios pajamos atskaičius pajamų mokesčių, nuolatinius turto mokesčius, darbuotojų, savarankiškai dirbančių asmenų ir bedarbių privalomojo socialinio draudimo įmokas ir reguliarius pervedimus kitiems namų ūkiams.

Vieno namų ūkio disponuojamosios pajamos 2016 m. vidutiniškai sudarė 901 EUR per mėnesį, o disponuojamosios pajamos vienam namų ūkio nariui – 408 EUR per mėnesį. Vieno namų ūkio disponuojamosios pajamos, palyginti su 2015 m., padidėjo 6,5 proc. Piniginės disponuojamosios pajamos vienam namų ūkio nariui 2016 m. sudarė vidutiniškai 403 EUR per mėnesį ir, palyginti su 2015 m., padidėjo 8,8 proc. Didžiausios piniginės disponuojamosios pajamos vienam namų ūkio nariui buvo Vilniaus, Klaipėdos ir Kauno apskrityse, mažiausios – Marijampolės, Utenos ir Šiaulių apskrityse.

2016 m. didžiausia darbo pajamų dalis piniginėse disponuojamosiose pajamose buvo Telšių, Vilniaus ir Klaipėdos apskrityse, mažiausia – Panevėžio ir Utenos apskrityse, kuriose atitinkamai 29,7 ir 30,3 proc. gyventojų piniginių disponuojamųjų pajamų sudarė socialinės išmokos.

Nemaža dalis gyventojų susidūrė su ekonominiais sunkumais. Namų ūkiuose, kurie negalėtų apmokėti 240 EUR nenumatytų išlaidų iš savo lėšų, 2016 m. gyveno 53 proc. gyventojų, valgyti mėsos, žuvies ar lygiaverčio vegetariško maisto bent kas antrą dieną – 16 proc. Namų ūkiuose, kurie neturi galimybės praleisti bent savaitę atostogų ne namuose, 2016 m. gyveno 44 proc. asmenų. Skolų, susijusių su būsto išlaikymo sąskaitomis ir paskolų grąžinimu, turėjo 11 proc. asmenų, 29 proc. gyveno namų ūkiuose, kurie negali pakankamai šildyti būsto. Tauragės ir Telšių apskričių gyventojai rečiau nei kitų apskričių skundėsi negalintys tinkamai apšildyti būsto. Pagal nurodytų ekonominių sunkumų skaičių sunkiausiai vertėsi Klaipėdos ir Telšių apskričių gyventojai.

2016 m. namų ūkiuose, turinčiuose skalbimo mašiną, gyveno 96 proc. asmenų, turinčiuose kompiuterį – 78 proc., automobilį – 71 proc. Pusė asmenų, neturinčių skalbimo mašinos, 30 proc. neturinčių kompiuterio ir 39 proc. neturinčių automobilio kaip pagrindinę to priežastį nurodė lėšų stoką. Didžiausia dalis asmenų, kurie gyveno namų ūkiuose, neturinčiuose automobilio, buvo Klaipėdos (31 proc.) ir Utenos (35 proc.) apskrityse, dėl lėšų stokos automobilio neturėjo atitinkamai 13 ir 10 proc. gyventojų.

Būstuose be tualetu su nutekamuoju vandeniu 2016 m. gyveno 14 proc. gyventojų, be vonios ar dušo – 13 proc. Ypač skyrėsi būsto kokybė mieste ir kaime. Mieste būstuose be tualetu su nutekamuoju vandeniu gyveno 3 proc. asmenų, kaime – 36 proc., be vonios ar dušo – atitinkamai 3 ir 33 proc. Utenos apskrityje būstuose be tualetu su nutekamuoju vandeniu 2016 m. gyveno 27 proc. gyventojų, be vonios ar dušo – 28 proc.

1. Vidutinės disponuojamosios namų ūkių pajamos 2016 m.

Vienam namų ūkio nariui per mėnesį

	Disponuojamosios pajamos pinigais ir natūra, EUR	Iš jų piniginės disponuojamosios pajamos, EUR	Piniginių disponuojamųjų pajamų padidėjimas (+), palyginti su 2015 m., %
Iš viso	408,4	403,1	8,8
Alytaus apskritis	362,2	350,9	6,5
Kauno apskritis	398,9	393,0	9,9
Klaipėdos apskritis	413,1	407,6	11,0
Marijampolės apskritis	331,6	324,9	0,1
Panevėžio apskritis	346,3	342,5	4,1
Šiaulių apskritis	338,7	334,7	10,1
Tauragės apskritis	396,5	389,2	4,3
Telšių apskritis	342,7	336,0	1,9
Utenos apskritis	332,2	328,0	14,4
Vilniaus apskritis	503,5	499,4	10,0

2. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, dėl lėšų stokos neturinčių išvardytų ilgalaikio naudojimo daiktų, dalis 2016 m.

Procentais

	Iš viso	Apskritis									
		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panevėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Ilgalaikio naudojimo daiktai, kuriuos namų ūkis norėtų turėti, bet neturi dėl lėšų stokos											
Automobilis	11	8	14	13	14	12	8	7	9	10	11
Skalbimo mašina	2	0	3	2	0	2	1	1	0	3	2
Kompiuteris	7	7	9	4	7	7	6	14	4	8	5

3. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su išvardytais nepritekliais, dalis 2016 m.

Procentais

	Iš viso	Apskritis									
		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panėvėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Ekonominiai sunkumai											
Namų ūkis dėl pinigų stokos negali laiku sumokėti būsto nuomos, komunalinių mokėčių, būsto ar kitų paskolų, kredito įmokų	11	6	13	12	11	6	11	10	15	11	9
Namų ūkis neturi galimybės praleisti bent savaitės atostogų ne namuose	44	47	35	59	57	37	49	55	71	52	35
Namų ūkis negali sau leisti pakankamai šildyti būsto	29	43	35	29	22	22	18	9	10	21	38
Namų ūkis negali sau leisti bent kas antrą dieną valgyti mėsos, žuvies ar lygiaverčio vegetariško maisto	16	12	13	21	30	13	16	18	32	15	12
Namų ūkis negalėtų apmokėti nenumatytų 240 EUR išlaidų iš savo lėšų	53	45	51	57	53	49	57	48	76	63	50

4. Asmenų, gyvenančių namų ūkiuose, susiduriančiuose su išvardytais būsto problemomis, dalis 2016 m.

Procentais

	Iš viso	Apskritis									
		Alytaus	Kauno	Klaipėdos	Marijampolės	Panėvėžio	Šiaulių	Tauragės	Telšių	Utenos	Vilniaus
Nėra tualetu su nutekamuju vandeniu	14	22	11	6	21	16	17	21	11	27	11
Nėra vonios arba dušo	13	16	11	6	15	13	17	20	11	28	12
Varvantis stogas, drėgnos sienos, supuvę langai arba grindys	18	19	18	15	27	19	21	17	25	27	14
Tamsūs, nepakankamai šviesūs būstas	6	8	7	9	7	3	6	3	4	5	3